

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra sociologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Barbora Knoppová

Název práce: Proměny českého vysokého školství

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

Mgr. Lucie Hošková

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Předkládaná práce si klade za cíl: „zaznamenat a pochopit, jak vnímají školné studenti prvních ročníků humanitního zaměření ze soukromé a veřejné vysoké školy“ (str. 2). Autorka si dále klade za cíl odpovědět na následující otázky: „Jakou roli při výběru jejich školy hrála otázka školného? Jaké si myslí, že bude mít zavedení školného dopady? Zda a jaký rozdíl vnímají mezi soukromými a veřejnými školami?“ (str. 31). Vytyčený cíl byl v práci naplněn, i když ne zcela uspokojivým způsobem.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Teoretická východiska práce tvoří dvě kapitoly zaměřující se na vývoj vysokého školství po roce 1989 a na problematiku týkající se školného. Zde autorka popisuje současný stav školství, nicméně stranou nechává některé faktory, které se promítly do rostoucího významu vysokoškolského vzdělávání, specifika českého kontextu i faktory vedoucí k potřebě zavedení školného. Teoretická část tedy spíše popisuje současný stav, než aby mapovala vývoj a proměnu terciárního vzdělávání. Metodologická část předkládá čtenáři informace o realizaci samotného výzkumu, výzkumném vzorku, sběru i analýze dat. Analytická část pak zachycuje názor studentů na veřejné a soukromé školy a postoje k otázkám školného. Analýza dobře odkrývá stereotypy panující o soukromých školách, míru stigmatizace studentů soukromých škol i potřebu zbavit se této nálepky. Nicméně práce s daty by mohla být plynulejší a analýza rozpracovanější. Autorka často jen klade výpovědi jednotlivých respondentů za sebe a nechává tak na čtenáři, aby četl mezi řádky a části analýzy si domýšlel sám. Použité tabulky a grafy v přílohách vhodně dokreslují dané téma, i když např. Příloha 7 není po grafické stránce zcela povedená.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce předkládaná bakalářská obsahuje několik nedostatků, například střídání kulatých a hranatých závorek v odkazech i podoby samotných odkazů (příjmení, rok x příjmení rok, střídání krátkých a dlouhých pomlček u rozsahu stran atd.), např. str. 5, 6, 7 a dále. V práci se objevují gramatické chyby a nelogické věty, zdvojené mezery, chybějící tečky na konci výpovědi (některé poznámky pod čarou zakončeny tečkou, jiné ne).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE *(celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):*

Téma předkládané práce je zajímavé a i provedený výzkum poukazuje na zajímavé skutečnosti týkající se rozdílu ve vnímání soukromých a vysokých škol, přístupu studentů ke studiu a rozdíly mezi studenty samotnými. Jako nedostatek práce vidím ne zcela hladké napojování jednotlivých kapitol a přecházení mezi jednotlivými tématy práce. Například kapitola 5.4.1 *Flákači* do práce na první pohled nezapadá, protože se jedná o jedinou kategorii studentů, na kterou se autorka zaměřuje. Obsah kapitoly do předkládané práce nepochybně patří, ale podkapitola by zasloužila nějaké ukotvení či odůvodnění, dříve než autorka začne popisovat podíl „flákačů“ na soukromých a veřejných školách. Obdobně i následující podkapitola *Titul* bez jakéhokoliv vysvětlení či zasazení do kontextu rovnou začíná větou: „*Studenti ze soukromé školy se až na dva respondenty, kteří si nebyli svou odpovědí jisti, shodují na tom, že budoucí zaměstnavatelé stejně nerozlišují, zda je student ze soukromé či veřejné vysoké školy*“ (str. 45). Za velký nedostatek považuji nesprávné nakládání se zdroji. Na straně 9 se objevuje následující výpověď: „*S dalším nárůstem vzdělaných lidí působí vzdělání stále méně jako spolehlivý výtah, který vyváží absolventy škol do nejvyšších pozic společnosti se všemi jeho výhodami. Vzdělání se stává spíše ochranou před všudypřítomnými sociálními riziky, škola tedy slouží jako pojišťovna před těmito riziky*“ (Keller, Tvrký 2008). Jedná se buď o nedostatečné označení parafráze, nebo o inspirování se jinými diplomovými pracemi. Dle mého názoru se jedná spíše o druhý případ. Keller a Tvrký (2008) říkají na straně 16 následující: „*Prudký náraz globalizované ekonomiky, prohlubující se potíže sociálního státu, výrazné změny charakteru práce a neméně výrazné proměny podmínek na trhu práce, stagnace a postupné rozvolňování středních vrstev, všechno to a ještě některé další okolnosti způsobují, že vzdělání stále méně působí jako spolehlivý výtah, jenž vyváží absolventy škol do nejvyšších pater společnosti výkonu se všemi výhodami, jež byly dříve s tímto vzestupem automaticky spojovány. Škola se stále více proměňuje v jakousi pojišťovnu, vzdělání už negarantuje vzestup zdaleka tak spolehlivě, jako tomu bylo ve vyspělých zemích v optimistických šedesátých letech.*“ Diplomová práce Kláry Němcové z Masarykovy univerzity, napsaná v roce 2009, která je volně dostupná na internetu, pak na straně 4 říká následující: „*S postupem času a s dalším nárůstem vzdělaných lidí působí vzdělání stále méně jako spolehlivý výtah, jenž vyváží absolventy škol do nejvyšších pater společnosti výkonu se všemi výhodami. Funkcí vzdělání se stává spíše ochrana před všudypřítomnými sociálními riziky, škola tedy slouží jako pojišťovna před těmito riziky.* (Keller, Tvrký, 2008).“ Úryvek z předkládané bakalářské práce se tak blíží dokonce mnohem více výpovědi ve výše uvedené diplomové práci než samotnému zdroji. Toto považuji za hrubé porušení etického kodexu a popření zásad samostatné výzkumné práce, které by si měli studenti během bakalářského studia osvojit.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

1. Ve své práci se zaměřujete na studenty humanitních oborů. Jak si myslíte, že by Vaše zjištění ovlivnilo zaměření se studenty na jiného oboru studia?
2. Jaký je obecně věkový rozdíl mezi studenty veřejných a soukromých vysokých škol? Jaký je podíl studentů prvních ročníků soukromých vysokých škol ve věku 19 – 21 let?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

Práci z výše uvedených nedostatků a chyb navrhuji hodnotit v případě excelentní obhajoby známkou dobře.

Datum: 27. 5. 2012

Podpis:

